Ner 29.

WTOREK 3 Listopada 1818 r.

Gazeta Codzienna Narodowa i Obca.

Wychodzi w Warszwie codziennie z rana o godzinie dziesiątéj, wyjąwszy Niedzielę i Święta. Cena Prenumeraty wynosi w Warszawie rocznie Zł: 40. półrocznie Zł: 20. kwartałnie Zł: 10. Numera przedają się oddzielnie wcenie groszy 8. W Województwach Król: Polskiego rocznie kosztuje Zł: 50. półrocznie 25. kwartalnie Zł: 12 i gr: 15.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

z Londynu dnia 13 Października.

Konferencje odbywają się już to u Xięcia Hardenberga już u Xięcia Metternicha ale częściéj u Xięcia Hardenberga. Ale oprzócz tego. Lady Castlereaugh daje dwa wieczory co tydzień na które zaprasza wszystkich dyplomatyków. Gdy się już gry zaczną, przechodzą Ministrowie do małego Salonu obok pokoju w którym grają w karty; wówczas odbywają się narady największéj wagi. Do tych konferencji u Pani Castlereagh rzadko przypuszczają Ministrów Rossyjskich i Xięcia Richelieu.

Wczoraj z rana wyszedł Cesarz Alexander sam, bez orszaku, w prostym fraku i bez żadnego orderu. NPan udał się przez bramę kolońską na przechadzkę po bulwarze. W kilka minut potym Xiąże Richelieu przyszedł w to samo miejsce także bez orszaku w proste suknie ubrany. N. Cesarz podał mu rękę i rozmawiał z nim więcéj niż półgodziny.

z Rzymu 4. Października.

W dniu opegdajszymm na tajnym konsystorzu mianowani zostali trzéj Arcybiskupi i ośmnastu Biskupów. Pomiędzy Arcybiskupami otrzymał sakrę na Warszawskiego JW. JX. Malczewski do tychczasowy Biskup Kujawski. Jan Richter piekarz z Saxonji przeszedł tu z religji Ewanielickiéj na katolicką.

z Paryża 10. Października.

P. Boursauls Malherbe były Dyrektor Teatru des Variétés étrangères, dochód z kart na publiczną licytacją puszczony, zadzierżawił za 5,600,000 franków rocznie. O tę dzierżawę było 30 konkurentów.

z Paryża 14. Października.

W pewnej Gospodzie w Edimburgu wynosił rachunek dla W. Xięcia Michała za pobyt półtrzecio dniowy tylko 275. funtów Szt. w pewnej Gospodzie w Dublinie za pobyt 4ro dniowy tylko 150 funtów Szt. Ta cena tak się zdawała niską W. Xięciu, i tak był

kontent z przyjęcia, że Gospodarzowi, jeszcze 50 funtów Szt: więcéj zapłacił.

Chrystof w Hajti do mennicy wprowadził systema decymalne.

Utrzymują, iż z Londynu tego roku zakupiono towarów jedwabnych za 60. miljonów franków.

z Paryża dnia 17. Października.

Didot starszy wydaje Klassyków francuskich in folio. W Styczniu roku przyszłego wyjdzie 8 i 9. Tom Zbioru, składający się z dzieł Boala. Tego pysznego wydania wybijają tylko 125. Exemplarzy. Cena jednego Exemplarza wynosi 400 Franków.

Dnia 21. zeszłego Miesiąca dało się uczuć w Lizbonie mocne trzęsienie ziemi, które wielu ludzi przeraziło, jednakże krótko trwało.

z Madrytu 2. Października.

Wypis z listu pisanego z Madrytu: „Nie posyłam ci żadnych doniesień urzędowych, bo ich dwie ostatnie Gazety, niezawierają. Wojna trwa ciągle w Peru, Venezueli i w Mexyku. Vice-Król Mexykański, donosi pod datą z Marca, iż przeszło pięćdziesiąt większych i mniejszych twierdz, zabrał powstańcom. Czynią się w Kadyxie przygotowania do piątéj wielkiéj wyprawy przeciw Prowincjom Rio de la Plata, które od sześciu już lat, nie chcą uznawać zwierzchnictwa Hiszpanji. Lecz żadna z tych wiadomości, nie obchodzi naszéj jedynej Gazety, gdy przeciwnie zagraniczne, całe niemi są zapełnione. Słychać że wspomnioną wyprawą, już nie Hrabia Abisbal, ale Jeneral Frejre dowodzić będzie. Publiczność cieszy się z tego wyboru. Pan O'Donnell, zasiadać ma w Radzie wojennéj, obok P. S. Marc niegdyś Wielko-Rządcy Galicji. Obadwa służyli w Wojsku od prostego Grenadjera."

„Starano się tutaj o zaciągnienie pożyczki, około 20 miljonów franków, ale wszystkie usiłowania były bezskutecznemi. Nowy Minister będzie musiał szukać innych sposobów, lecz niewiadomo jakich użyje. Zna on potrzeby kraju, ale lęka się losu swego poprzednika. Publiczność która widzi jego położenie, tak dalece pewną jest jego upadku, iż przeznacza mu już następców."

„Garaj przybył do Saragossy, gdzie N. Pan polecił mu dozor nad robotami około kanału, którym przewodniczył przed wyniesieniem go na godność Ministra. Z Panem Pizarro gorzej się obchodzą; oddany jest pod ścisłą obserwacją; mówią nawet, że ma być pozwanym do sądu. Hrabia Montijo jest osadzony w Burgos. — N. Cesarz Alexander, przyrzekł Naszemu Monarsze trzy fregaty, których co chwila oczekujemy: mówią, że to w miejsce trzech okrętów wojennych, zakupionych w Rossji, które okazały się niezdatnemi."

z Irun 27. Września.

Zatargi trwające między rządami Hiszpańskim i Portugalskim, z powodu zajęcia Monte-Video, przez wojska Portugalskie, zdaje się, iż zagodzone będą po przyjacielsku. Wnosić to można z wydanego świeżo rozkazu, aby stojące w Estremadurze nad granicą Portugalji, udały się do Andaluzji, gdzie mają się połączyć z Wojskami w Kadyxie zbierającemi się. Nawet wątpić o tém nie należy, bo Rząd nasz i z innych względów, jest w potrzebie ustalenia zgody z Dworem Brezylji, z którym tak dawno łączą go związki przyjaźni i pokrewieństwa.

Od przylądka Ortegal aż do cieśniny Gibraltaru, okrążyli Korsarze brzegi Galicji, Portugalji i części Andaluzji, gdzie bezkarnie popełniają liczne rozboje. Codziennie odbieramy najsmutniejsze z tego powodu wiadomości. W pierwszych dniach tego miesiąca, po krwawej walce, zabrali Korsarze, ładowny Okręt o 26ciu działach, płynący z Hawany do Kadyxu.

z Filadelfji 1 Września.

Dochód roczny z gruntów Wirginji, wynosi przeszło 30,300,000 Dolarów. Dodawszy do tego dochód z domów, Negrów,

bydła i koni i t. d. można sądzić o pomyślności téj części kraju stanów zjednoczonych.

W mieście Nowym-Jorku buduje się teraz przeszło 2000 domów. Te prace zatrudniają 20,000 mięszkańców. Wzrost tego miasta, jego ludność, handel i bogactwa przeszły wszelkie nadzieje. Na warsztatach stoi teraz dziesięć wielkich okrętów kupieckich i siedemdziesiąt cztery mniéjszych okrętów; które wszystkie na rok przyszły będą już na morzu.

Doktor Porter z Pensylwanji zrobił nowy wynalazek którego próżno dochodził Newton i Franklin; odkrył sposób za pomocą którego utworzone swiatło, mało co grzeje. To zjawisko pochodzi z pruchna i pewnego gatunku ryby.

Jeden z naszych dzienników opisując ostatnie wypadki w Florydzie, tak maluje obraz Jenerała, który naszem wojskiem dowodził.

Jenerał Jackson jest człowiek wyższy od tych wszystkich, którzy w dziejach naszych jaśnieli. Rzadko kiedy przyrodzenie obdarzyło człowieka umysłem więcéj obejmującym i bardziej ognistym, a razem większą siłą, zwinnością i zdolnością do znoszenia trudów, prac i niewygód. Równie dla niego szczodrem okazało się przyrodzenie i w przymiotach serca. Nasz Jenerał niema pychy; jedyną jego ambicją jest dobro kraju. Tylko dobrem kraju zajęta jest dusza jego; niéma u niego miejsca podła chęć zysków, lub inna jaka nikczemna uwaga. Zrodzony w wojnie o niepodległość, wychowany w pośród bitew Teheraków z Tenesenami narodami indyjskiemi, wpojone miał w siebie zdania, że odwaga jest najpiękniejszym udziałem człowieka. Odtąd dusza jego nabrała tęgości; a przekonanie, iż przez wytrwanie i śmiałość, człowiek do wszystkiego dojdzie, uczyniło go stałym w najśmielszych przedsiewzięciach. W towarzystwie, jest słodki, otwarty i bez przysady; lubi gościnność. Grzeczność jego jest naturalna; nieposiada sztuki udawania, która do tak wysokiego stopnią doszła w tych czasach.

Nieograniczoną ma miłość u ludu; starcy i młodzież, wszyscy o nim mówią z zachwyceniem, a na głos jego piędziesiąt tysięcy najlepszego naszego wojska, gotowe są porwać się do broni i zwyciężyć nieprzyjaciela.

z Nowego Jorku.

Usiłowaniem Braci Morawczyków rozszerza się oświecenie w kraju Indjan Cherokees. W tym roku nauki wielkie uczyniły postępy. Szkoły Lankastra zostały u nich założone, uczą w nich czytać i pisać, i wprawiają za młodu chłopców do gospodarstwa, a dziewczęta do szycia.

Przy kaskadzie na rzece Niagara, upadł w przepaść kawał skały 25. prętów długi, a sześć szeroki. Na tym urwisku skały odbijał się najpiękniejszy widok tego widowiska natury, do którego podczas lata wiele się ciekawych schodziło.

z Nad Menu 13. Października.

Dwory Wiedeński i Berliński, oświadczyły w dniu 8, Sejmowi Niemieckiemu przychylność z swéj strony do odstąpenia związkowi fortecy Moguncji, pod warunkiem jednak, aby Sejm wyznaczył koszta utrzymania. Rostrząśnienie bliższe, tak co do tej warowni, jak co do oddania związkowi Luxenburgui Landau później nastąpi.

Sieyes żyje ciągle spokojnie w Bruxelli.

Akademja Berlińska wyznaczyła 300 Dukatów nagrody za najlepsze pismo o Magnetyzmie zwierzęcym.

Syn najstarzy Xiążęcia Saskiego Maxymiljana, ożenić się ma w roku przyszłym z ośmnastoletnią ArcyXiężniczką Karoliną, Córką N. Cesarza Austrjackiego.

Gazeta Hanauska dla przeszkód nie przewidzianych, nie była dwa razy wydaną.

z Drezna 19 Października.

Od dnia 8 Listopada wymieniać tu będą ciągle bilety Kassowe na monetę brzęczącą.

z Hannoweru 19. Października.

Przybył tu poseł Francuski Hrabia Houssaye. Sekretarzem poselstwa jest Vice-Hrabia Pac.

Kommissja z strony Królestwa Pruskiego i Hannoweru wyznaczona, uznała potrzebę uczynienia spławną rzeki Ems. Zdaje się: iż rozpoczęcie robót w roku jeszcze bieżącym nastąpi.

z Bruxelli 18. Października.

N. Pan przybył tu w piątek; w przyszłym zaś tygodniu oczekiwaną jest Królowa.

Jutro nastąpi otwarcie posiedzenia stanów Jeneralnych przez samegoż Monarchę. Spodziéwają się tu Xiążęcia Oranji, i Xięcia Fryderyka, którzy obecni być mają obradom.

Donoszą z Calais, że przygotowania co do marszu wojsk Angielskich z Francji uległy zmianom. Jazda w Boulogne, piechota zaś nie w Ostendzie jak wpierwéj oznaczono, lecz w Calais wsiądzie na okręty; Król bowiem Niederlanski nie chciał jéj (jak mówią) dozwolić przez kraj swój przejścia. Zakłady i szpitale wojenne Angielskie otrzymały rozkaz być w pogotowiu na pierwsze zawołanie do wyruszenia.

W dniu 10 Lipca Valenciennes ma być wydane wojskom Francuskim złożonym z jednego pułku gwardji Króleskiej, jednego legjonu Departamentowego, i jednego pułku Kirassjerów.

Xiąże Angoulême chce objechać północne departamenta zaraz po wyjściu z nich wojsk cudzoziemskich.

z Hamburga 23. Października.

Według wiadomości odebranych z Akwisgranu, załatwienie zaszłych między Bawarją i W. Xięstwem Badeńskiem nieporozumień bliskie jest końca. Ton w pismach publicznych co do tego zdarzenia panujący, miał miejsce i na obradach.

Xiąże Wellington i Lord Castlereagh przyłożyli się do ratunku Panny Garnerin w niebespieczeństwach jakich doznała w Akwisgranie przy doświadczeniu z swoim spadochronem.

TEATR NARODOWY.

Dziś Trajedja **Alzyra.**

DOSTRZEŻENIA METEOROLOGICZNE, czynione w Warszawie przez Ant: **MAGIER.**

Dnia	Termometr		Barometr			Wiatr	Stan Nieba	Wysokość wody na Wisle	
	ciepła	zimna	cale	linje	10 częś: li			łokcie	cale
rano. 31 Październik	4		27	9	0	Północna Zachodni	Pochmurno		19
1 Listopada	6		27	8	2	Południowo Zachodni	Pochmurno		19
2 Listopada	6		27	8	1	Zachodni	Pochmurno		19

Wydawcy odpowiedzialni. Hrabia Kiciński J. Morawski